

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/201**od 10. prosinca 2021.****o izmjeni Uredbe (EU) br. 748/2012 u pogledu sustava upravljanja i sustava izvješćivanja o događajima koje trebaju uspostaviti projektne i proizvodne organizacije kao i postupaka koje primjenjuje Agencija i o ispravku te uredbe**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 19. stavak 1. i članak 62. stavak 13.,

budući da:

- (1) Uredbom Komisije (EU) br. 748/2012 ⁽²⁾ utvrđuju se zahtjevi za projektiranje i proizvodnju civilnih zrakoplova, kao i motora, propelera i dijelova koji se ugrađuju u njih.
- (2) U skladu s točkom 3.1. podtočkom (b) Priloga II. Uredbi (EU) 2018/1139, odobrene projektne i proizvodne organizacije moraju, ovisno o vrsti aktivnosti koja se obavlja te veličini organizacije, uspostaviti i održavati sustav upravljanja radi osiguravanja usklađenosti s bitnim zahtjevima navedenima u tom prilogu, radi upravljanja sigurnosnim rizicima te nastojanja za kontinuiranim poboljšavanjem tog sustava.
- (3) U skladu s Prilogom 19. „Upravljanje sigurnošću” Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, potpisanoj u Chicagu 7. prosinca 1944. („Čikaška konvencija”), nadležna tijela trebaju od odobrenih organizacija koje projektiraju i proizvode civilne zrakoplove, motore, propelere i dijelove koji se u njih ugrađuju, zahtijevati uspostavljanje sustava upravljanja sigurnošću.
- (4) Uredbom (EU) br. 748/2012 već se zahtijeva usklađenost odobrenih projektnih i proizvodnih organizacija s nekim elementima sustava upravljanja, međutim taj sustav upravljanja ne obuhvaća u potpunosti Standarde i preporučene prakse (SARP-ove) za takav sustav upravljanja sigurnošću utvrđen u Prilogu 19. Čikaškoj konvenciji. Stoga bi elemente sustava upravljanja koji nedostaju trebalo dodati postojećim zahtjevima.
- (5) Radi osiguranja razmjerne provedbe i dosljednosti s pristupom koji se upotrebljava za kontinuiranu plovidbenost organizacija koje djeluju u području općeg zrakoplovstva, ne bi se trebala zahtijevati usklađenost projektnih i proizvodnih organizacija za koje odobrenje nije obvezno na temelju Uredbe (EU) br. 748/2012 sa svim elementima sustava upravljanja.

⁽¹⁾ SL L 212, 22.8.2018., str. 1.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) br. 748/2012 od 3. kolovoza 2012. o utvrđivanju provedbenih pravila za certifikaciju plovidbenosti i ekološku certifikaciju zrakoplova i s njima povezanih proizvoda, dijelova i uređaja te za certifikaciju projektnih i proizvodnih organizacija (SL L 224, 21.8.2012., str. 1.).

- (6) Sve organizacije, uključujući one koje imaju glavno mjesto poslovanja izvan Unije, u projektiranju i proizvodnji proizvoda i dijelova u skladu s Uredbom (EU) br. 748/2012 već moraju uspostaviti sustav obveznog i dobrovoljnog izvješćivanja o događajima. Međutim, Uredbu (EU) br. 748/2012 trebalo bi izmijeniti kako bi se osigurala usklađenost tog sustava izvješćivanja o događajima s načelima Uredbe (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.
- (7) Osim toga, trebalo bi izmijeniti zahtjeve za Agenciju u pogledu zadaća u vezi s certifikacijom projekta, nadzorom i osiguravanjem provedbe propisa.
- (8) Odobrenim projektnim organizacijama potrebno je omogućiti dovoljno dugo prijelazno razdoblje kako bi se osigurala njihova usklađenost s novim pravilima i postupcima uvedenima ovom Uredbom.
- (9) Mjere predviđene ovom Uredbom temelje se na Mišljenju Agencije br. 4/2020 ⁽⁴⁾, izdanom u skladu s člankom 76. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1139.
- (10) Uredbu (EU) br. 748/2012 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (11) Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2021/699 ⁽⁵⁾ uveden je zahtjev da svaki budući nositelj certifikata tipa ili ograničenog certifikata tipa za veliki avion mora osigurati da program za kontinuiranu strukturnu cjelovitost ostane valjan tijekom cijelog radnog vijeka aviona. Ponajprije, u Prilog I. Uredbi (EU) br. 748/2012 dodana je točka 21. A.101 podtočka (h) kako bi se određeni budući imatelj mogao pridržavati certifikacijskih specifikacija koje pružaju barem jednaku razinu sigurnosti iz točaka 26.300, 26.320 i 26.330 Priloga I. Uredbi Komisije (EU) 2015/640 ⁽⁶⁾. Došlo je do pogreške pri upućivanju na točku 26.320 koja ne postoji. Uredbu (EU) br. 748/2012 trebalo bi stoga na odgovarajući način ispraviti,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) br. 748/2012 mijenja se kako slijedi:

- (1) U članku 8. dodaje se stavak 4.:

„4. Odstupajući od točke 21.B.433 podtočke (d) podpodtočaka 1. i 2. Priloga I. (Part 21.), projektna organizacija koja posjeduje valjanu potvrdu o odobrenju izdanu u skladu s Prilogom I. (Part 21.) može do 7. ožujka 2025. ispraviti sve nesukladnosti sa zahtjevima iz Priloga I. uvedenima Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2022/201 ^(*).

Ako nakon 7. ožujka 2025. organizacija nije zaključila te nesukladnosti, potvrda o odobrenju trajno se oduzima, ograničava ili privremeno oduzima u cijelosti ili djelomično.

^(*) Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/201 od 10. prosinca 2021. o izmjeni Uredbe (EU) br. 748/2012 u pogledu sustava upravljanja i sustava izvješćivanja o događajima koje trebaju uspostaviti projektne i proizvodne organizacije kao i postupaka koje primjenjuje Agencija i o ispravku te uredbe (SL L 33, ..., str. 7).”;

- (2) Prilog I. (Part 21.) mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi.

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o izvješćivanju, analizi i naknadnom postupanju u vezi s događajima u civilnom zrakoplovstvu, o izmjeni Uredbe (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Direktive 2003/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i uredbi Komisije (EZ) br. 1321/2007 i (EZ) br. 1330/2007 (SL L 122, 24.4.2014., str. 18.).

⁽⁴⁾ <https://www.easa.europa.eu/document-library/opinion>

⁽⁵⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/699 od 21. prosinca 2020. o izmjeni i ispravku Uredbe (EU) br. 748/2012 u pogledu uputa za kontinuiranu plovidbenost, proizvodnje dijelova za upotrebu tijekom održavanja i uzimanja u obzir aspekata ostarjelih zrakoplova tijekom certificiranja (SL L 145, 28.4.2021., str. 1.).

⁽⁶⁾ Uredba Komisije (EU) 2015/640 od 23. travnja 2015. o dodatnim specifikacijama u pogledu plovidbenosti za određenu vrstu operacija i o izmjeni Uredbe (EU) br. 965/2012 (SL L 106, 24.4.2015., str. 18.).

Članak 2.

Prilog I. (Part 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012 ispravlja se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 7. ožujka 2023., uz iznimku članka 2. koji se primjenjuje od 7. ožujka 2022.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. prosinca 2021.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG I.

Prilog I. (Part 21.) mijenja se kako slijedi:

(1) tablica sadržaja zamjenjuje se sljedećim:

„Sadržaj

21.1 Nadležno tijelo

21.2 Područje primjene

ODJELJAK A – TEHNIČKI ZAHTJEVI

PODODJELJAK A – OPĆE ODREDBE

21.A.1 Područje primjene

21.A.2 Obveze osobe koja nije podnositelj zahtjeva za certifikat ili nositelj certifikata

21.A.3 A Sustav izvješćivanja

21.A.3B Naredbe o plovidbenosti

21.A.4 Usklađivanje projektiranja i proizvodnje

21.A.5 Vođenje evidencije

21.A.6 Priručnici

21.A.7 Upute za kontinuiranu plovidbenost

21.A.9 Pristup i ispitivanje

PODODJELJAK B – CERTIFIKATI TIPA I OGRANIČENI CERTIFIKATI TIPA

21.A.11 Područje primjene

21.A.13 Prihvatljivost

21.A.14 Dokazivanje sposobnosti

21.A.15 Zahtjev

21.A.19 Izmjene zbog kojih je potreban novi certifikat tipa

21.A.20 Dokazivanje sukladnosti s osnovom certifikacije tipa, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevima za zaštitu okoliša

21.A.21 Zahtjevi za izdavanje certifikata tipa ili ograničenog certifikata tipa

21.A.31 Projekt tipa

21.A.33 Inspekcijski pregledi i ispitivanja

21.A.35 Probni letovi

21.A.41 Certifikat tipa

21.A.44 Obveze nositelja

21.A.47 Prenosivost

21.A.51 Trajanje i kontinuirana valjanost

21.A.62 Raspoloživost podataka o operativnoj prikladnosti

21.A.65 Kontinuirana strukturna cjelovitost aviona

(PODODJELJAK C – NE PRIMJENJUJE SE)

PODODJELJAK D – IZMJENE CERTIFIKATA TIPA I OGRANIČENOG CERTIFIKATA TIPA

- 21.A.90 A Područje primjene
- 21.A.90B Standardne izmjene
- 21.A.90C Zasebne izmjene uputa za kontinuiranu plovidbenost
- 21.A.91 Razvrstavanje izmjena certifikata tipa
- 21.A.92 Prihvatljivost
- 21.A.93 Zahtjev
- 21.A.95 Zahtjevi za odobrenje manje izmjene
- 21.A.97 Zahtjevi za odobrenje veće izmjene
- 21.A.101 Osnova certifikacije tipa, osnova certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevi za zaštitu okoliša za veću izmjenu certifikata tipa
- 21.A.108 Raspoloživost podataka o operativnoj prikladnosti
- 21.A.109 Obveze i oznake EPA-a

PODODJELJAK E – DODATNI CERTIFIKATI TIPA

- 21.A.111 Područje primjene
- 21.A.112 A Prihvatljivost
- 21.A.112B Dokazivanje sposobnosti
- 21.A.113 Podnošenje zahtjeva za dodatni certifikat tipa
- 21.A.115 Zahtjevi za odobrenje veće izmjene u obliku dodatnog certifikata tipa
- 21.A.116 Prenosivost
- 21.A.117 Izmjene onog dijela proizvoda koji je obuhvaćen dodatnim certifikatom tipa
- 21.A.118 A Obveze i oznake EPA-a
- 21.A.118B Trajanje i kontinuirana valjanost
- 21.A.120B Raspoloživost podataka o operativnoj prikladnosti

PODODJELJAK F – PROIZVODNJA BEZ ODOBRENJA ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU

- 21.A.121 Područje primjene
- 21.A.122 Prihvatljivost
- 21.A.124 Zahtjev
- 21.A.124 A Načini usklađivanja
- 21.A.125 A Izdavanje pisma o suglasnosti
- 21.A.125B Nesukladnosti i opažanja
- 21.A.125C Trajanje i kontinuirana valjanost
- 21.A.126 Sustav nadzora proizvodnje
- 21.A.127 Ispitivanja: zrakoplovi
- 21.A.128 Ispitivanja: motori i propeleri
- 21.A.129 Obveze proizvodne organizacije
- 21.A.130 Izjava o sukladnosti

PODODJELJAK G – ODOBRENJE ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU

- 21.A.131 Područje primjene
- 21.A.133 Prihvatljivost
- 21.A.134 Zahtjev
- 21.A.134 A Načini usklađivanja
- 21.A.135 Izdavanje odobrenja organizacije za proizvodnju
- 21.A.139 Sustav upravljanja proizvodnjom
- 21.A.143 Priručnik proizvodne organizacije
- 21.A.145 Resursi
- 21.A.147 Izmjene u sustavu upravljanja proizvodnjom
- 21.A.148 Promjena lokacije
- 21.A.149 Prenosivost
- 21.A.151 Uvjeti odobrenja
- 21.A.153 Izmjene uvjeta odobrenja
- 21.A.158 Nesukladnosti i opažanja
- 21.A.159 Trajanje i kontinuirana valjanost
- 21.A.163 Povlastice
- 21.A.165 Obveze nositelja

PODODJELJAK H – SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI I OGRANIČENE SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI

- 21.A.171 Područje primjene
- 21.A.172 Prihvatljivost
- 21.A.173 Razvrstavanje
- 21.A.174 Zahtjev
- 21.A.175 Jezik
- 21.A.177 Izmjene ili preinake
- 21.A.179 Prenosivost i ponovno izdavanje u državama članicama
- 21.A.181 Trajanje i kontinuirana valjanost
- 21.A.182 Identifikacija zrakoplova

PODODJELJAK I – POTVRDE O BUCI

- 21.A.201 Područje primjene
- 21.A.203 Prihvatljivost
- 21.A.204 Zahtjev
- 21.A.207 Izmjene ili preinake
- 21.A.209 Prenosivost i ponovno izdavanje u državama članicama
- 21.A.211 Trajanje i kontinuirana valjanost

PODODJELJAK J – ODOBRENJE PROJEKTNE ORGANIZACIJE

- 21.A.231 Područje primjene
- 21.A.233 Prihvatljivost

- 21.A.234 Zahtjev
- 21.A.235 Izdavanje odobrenja projektne organizacije
- 21.A.239 Sustav upravljanja projektom
- 21.A.243 Priručnik
- 21.A.245 Resursi
- 21.A.247 Izmjene u sustavu upravljanja projektom
- 21.A.249 Prenosivost
- 21.A.251 Uvjeti odobrenja
- 21.A.253 Izmjene uvjeta odobrenja
- 21.A.258 Nesukladnosti i opažanja
- 21.A.259 Trajanje i kontinuirana valjanost
- 21.A.263 Povlastice
- 21.A.265 Obveze nositelja

PODODJELJAK K – DIJELOVI I UREĐAJI

- 21.A.301 Područje primjene
- 21.A.303 Usklađenost s primjenjivim zahtjevima
- 21.A.305 Odobrenje dijelova i uređaja
- 21.A.307 Prihvatljivost dijelova i uređaja za ugradnju

(PODODJELJAK L – NE PRIMJENJUJE SE)

PODODJELJAK M – POPRAVCI

- 21.A.431 A Područje primjene
- 21.A.431B Standardni popravci
- 21.A.432 A Prihvatljivost
- 21.A.432B Dokazivanje sposobnosti
- 21.A.432C Zahtjev za odobrenje projekta popravka
- 21.A.433 Zahtjevi za odobrenje projekta popravka
- 21.A.435 Razvrstavanje i odobravanje projekata popravka
- 21.A.439 Proizvodnja dijelova za popravak
- 21.A.441 Izvođenje popravka
- 21.A.443 Ograničenja
- 21.A.445 Nepopravljeno oštećenje
- 21.A.451 Obveze i oznake EPA-a

(PODODJELJAK N – NE PRIMJENJUJE SE)

PODODJELJAK O – OVLAŠTENJA NA TEMELJU NAREDBE O EUROPSKIM TEHNIČKIM STANDARDIMA

- 21.A.601 Područje primjene
- 21.A.602 A Prihvatljivost
- 21.A.602B Dokazivanje sposobnosti
- 21.A.603 Zahtjev

- 21.A.604 ETSO ovlaštenje za pomoćni generator (APU)
- 21.A.605 Zahtjevi za podatke
- 21.A.606 Zahtjevi za izdavanje ETSO ovlaštenja
- 21.A.607 Povlastice povezane s ETSO ovlaštenjem
- 21.A.608 Izjava o projektu i performansama (DDP)
- 21.A.609 Obveze nositelja ETSO ovlaštenja
- 21.A.610 Odobrenje odstupanja
- 21.A.611 Izmjene projekta
- 21.A.619 Trajanje i kontinuirana valjanost
- 21.A.621 Prenosivost

PODODJELJAK P – DOZVOLA ZA LETENJE

- 21.A.701 Područje primjene
- 21.A.703 Prihvatljivost
- 21.A.707 Zahtjev za dozvolu za letenje
- 21.A.708 Uvjeti za let
- 21.A.709 Zahtjev za odobrenje uvjeta za let
- 21.A.710 Odobrenje uvjeta za let
- 21.A.711 Izdavanje dozvole za letenje
- 21.A.713 Izmjene
- 21.A.715 Jezik
- 21.A.719 Prenosivost
- 21.A.723 Trajanje i kontinuirana valjanost
- 21.A.725 Obnavljanje dozvole za letenje
- 21.A.727 Obveze nositelja dozvole za letenje

PODODJELJAK Q – IDENTIFIKACIJA PROIZVODA, DIJELOVA I UREĐAJA

- 21.A.801 Identifikacija proizvoda
- 21.A.803 Postupanje s identifikacijskim podacima
- 21.A.804 Identifikacija dijelova i uređaja
- 21.A.805 Identifikacija kritičnih dijelova
- 21.A.807 Identifikacija ETSO artikala

ODJELJAK B – POSTUPCI ZA NADLEŽNA TIJELA

PODODJELJAK A – OPĆE ODREDBE

- 21.B.10 Dokumentacija za nadzor
- 21.B.15 Informacije za Agenciju
- 21.B.20 Trenutačna reakcija na sigurnosni problem
- 21.B.25 Sustav upravljanja
- 21.B.30 Dodjela zadaća kvalificiranim subjektima
- 21.B.35 Izmjene u sustavu upravljanja

21.B.55 Vođenje evidencije

21.B.65 Privremeno oduzimanje, ograničenje i trajno oduzimanje

PODODJELJAK B – CERTIFIKATI TIPA I OGRANIČENI CERTIFIKATI TIPA

21.B.70 Certifikacijske specifikacije

21.B.75 Posebni uvjeti

21.B.80 Osnova certifikacije tipa za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa

21.B.82 Osnova certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti za certifikat tipa zrakoplova ili ograničeni certifikat tipa zrakoplova

21.B.85 Određivanje primjenjivih zahtjeva za zaštitu okoliša za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa

21.B.100 Razina sudjelovanja

21.B.103 Izdavanje certifikata tipa ili ograničenog certifikata tipa

(PODODJELJAK C – NE PRIMJENJUJE SE)

PODODJELJAK D – IZMJENE CERTIFIKATA TIPA I OGRANIČENOG CERTIFIKATA TIPA

21.B.105 Osnova certifikacije tipa, osnova certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevi za zaštitu okoliša za veću izmjenu certifikata tipa

21.B.107 Izdavanje odobrenja izmjene certifikata tipa

PODODJELJAK E – DODATNI CERTIFIKATI TIPA

21.B.109 Osnova certifikacije tipa, osnova certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevi za zaštitu okoliša za dodatni certifikat tipa

21.B.111 Izdavanje dodatnog certifikata tipa

PODODJELJAK F – PROIZVODNJA BEZ ODOBRENJA ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU

21.B.115 Načini usklađivanja

21.B.120 Postupak početne certifikacije

21.B.125 Nesukladnosti i korektivne mjere; opažanja

21.B.135 Održavanje pisma o suglasnosti

21.B.140 Izmjene pisma o suglasnosti

PODODJELJAK G – ODOBRENJE ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU

21.B.215 Načini usklađivanja

21.B.220 Postupak početne certifikacije

21.B.221 Načela nadzora

21.B.222 Program nadzora

21.B.225 Nesukladnosti i korektivne mjere; opažanja

21.B.240 Izmjene u sustavu upravljanja proizvodnjom

PODODJELJAK H – SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI I OGRANIČENE SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI

21.B.320 Ispitivanje

21.B.325 Izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti

21.B.326 Svjedodžba o plovidbenosti

21.B.327 Ograničena svjedodžba o plovidbenosti

PODODJELJAK I – POTVRDE O BUCI

21.B.420 Ispitivanje

21.B.425 Izdavanje potvrda o buci

PODODJELJAK J – ODOBRENJE PROJEKTNE ORGANIZACIJE

21.B.430 Postupak početne certifikacije

21.B.431 Načela nadzora

21.B.432 Program nadzora

21.B.433 Nesukladnosti i korektivne mjere; opažanja

21.B.435 Izmjene u sustavu upravljanja projektom

PODODJELJAK K – DIJELOVI I UREĐAJI

(PODODJELJAK L – NE PRIMJENJUJE SE)

PODODJELJAK M – POPRAVCI

21.B.450 Osnova certifikacije tipa i zahtjevi za zaštitu okoliša za odobrenja projekta većeg popravka

21.B.453 Izdavanje odobrenja projekta popravka

(PODODJELJAK N – NE PRIMJENJUJE SE)

PODODJELJAK O – OVLAŠTENJA NA TEMELJU NAREDBE O EUROPSKIM TEHNIČKIM STANDARDIMA

21.B.480 Izdavanje ETSO ovlaštenja

PODODJELJAK P – DOZVOLA ZA LETENJE

21.B.520 Ispitivanje

21.B.525 Izdavanje dozvole za letenje

PODODJELJAK Q – IDENTIFIKACIJA PROIZVODA, DIJELOVA I UREĐAJA

Dodaci

Dodatak I. – EASA Obrazac 1 – Potvrda o ovlaštenom otpuštanju u uporabu

Dodatak II. – EASA Obrazac 15a i 15c – Potvrda o provjeri plovidbenosti

Dodatak III. – EASA Obrazac 20a – Dozvola za letenje

Dodatak IV. – EASA Obrazac 20b – Dozvola za letenje (koju izdaju odobrene organizacije)

Dodatak V. – EASA Obrazac 24 – Ograničena svjedodžba o plovidbenosti

Dodatak VI. – EASA Obrazac 25 – Svjedodžba o plovidbenosti

Dodatak VII. – EASA Obrazac 45 – Potvrda o buci

Dodatak VIII. – EASA Obrazac 52 – Izjava o sukladnosti zrakoplova

Dodatak IX. – EASA Obrazac 53 – Potvrda o otpuštanju u uporabu

Dodatak X. – EASA Obrazac 55 – Potvrda o odobrenju organizacije za proizvodnju

Dodatak XI. – EASA Obrazac 65 – Pismo o suglasnosti za proizvodnju bez odobrenja organizacije za proizvodnju

Dodatak XII. – Kategorije probnih letova i pripadajuća kvalifikacija posade za probne letove”;

- (2) točka 21.A.1 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.1 Područje primjene

U ovom se pododjeljku utvrđuju opća prava i obveze podnositelja zahtjeva za bilo koji certifikat i nositelja bilo kojeg certifikata koji je izdan ili će se izdati u skladu s ovim Prilogom.”;

- (3) točka 21.A.3 A zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.3A Sustav izvješćivanja

- (a) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (*) te njezine delegirane i provedbene akte, sve fizičke ili pravne osobe koje posjeduju certifikat tipa, ograničeni certifikat tipa, dodatni certifikat tipa, ovlaštenje na temelju Naredbe o europskim tehničkim standardima (ETSO), odobrenje projekta većeg popravka ili bilo koje drugo relevantno odobrenje za koje se smatra da je izdano u skladu s ovom Uredbom ili su podnijele zahtjev za bilo što od navedenog, moraju:

1. uspostaviti i održavati sustav za prikupljanje, istraživanje i analizu izvješća o događajima radi utvrđivanja negativnih trendova ili uklanjanja nedostataka te izdvajanja događaja za koje je izvješćivanje obvezno u skladu s podtočkom 3. i onih o kojima se dobrovoljno izvješćuje. Ako se glavno mjesto poslovanja nalazi u državi članici, može se uspostaviti jedinstveni sustav u svrhu ispunjavanja zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i njezinih provedbenih akata te Uredbe (EU) 2018/1139 i njezinih delegiranih i provedbenih akata. Sustav izvješćivanja uključuje:

- i. izvješća i informacije povezane s otkazivanjem, nepravilnim funkcioniranjem, kvarovima ili drugim događajima koji uzrokuju ili bi mogli uzrokovati negativne učinke na kontinuiranu plovidbenost proizvoda, dijela ili uređaja na koji se odnosi certifikat tipa, ograničeni certifikat tipa, dodatni certifikat tipa, ETSO ovlaštenje, odobrenje projekta većeg popravka ili bilo koje drugo relevantno odobrenje za koje se smatra da je izdano u skladu s ovom Uredbom;

- ii. pogreške, izbjegnute nesreće i opasnosti koje nisu obuhvaćene podpodtočkom i.;

2. staviti na raspolaganje poznatim operatorima proizvoda, dijela ili uređaja i, na zahtjev, svakoj osobi ovlaštenoj na temelju drugih provedbenih ili delegiranih akata, informacije o sustavu uspostavljenom u skladu s točkom 1. te načinima dostavljanja izvješća i informacija povezanih s otkazivanjem, nepravilnim funkcioniranjem, kvarovima ili drugim događajima iz podtočke 1. podpodtočke i.;

3. izvjestiti Agenciju o svakom njima poznatom otkazivanju, nepravilnom funkcioniranju, kvaru ili drugom događaju koji se odnose na proizvod, dio ili uređaj za koji je izdan certifikat tipa, ograničeni certifikat tipa, dodatni certifikat tipa, ETSO ovlaštenje, odobrenje projekta većeg popravka ili bilo koje drugo relevantno odobrenje za koje se smatra da je izdano u skladu s ovom Uredbom, a koji su rezultirali ili mogu rezultirati stanjem opasnosti.

- (b) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te njezine delegirane i provedbene akte, svaka fizička ili pravna osoba koja posjeduje ili je podnijela zahtjev za potvrdu o odobrenju organizacije za proizvodnju na temelju pododjeljka G ovog odjeljka ili proizvodi proizvod, dio ili uređaj na temelju pododjeljka F ovog odjeljka, mora:

1. uspostaviti i održavati sustav za prikupljanje i ocjenjivanje izvješća o događajima, uključujući izvješća o pogreškama, izbjegnutim nesrećama i opasnostima radi utvrđivanja negativnih trendova ili uklanjanja nedostataka te izdvajanja događaja za koje je izvješćivanje obvezno u skladu s podtočkama 2. i 3. i onih o kojima se dobrovoljno izvješćuje. Za organizacije čije je glavno mjesto poslovanja u državi članici može se uspostaviti jedinstveni sustav u svrhu ispunjavanja zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i njezinih provedbenih akata te Uredbe (EU) 2018/1139 i njezinih delegiranih i provedbenih akata;

2. izvjestiti nositelja odgovornog za odobrenje za projekt o svim slučajevima u kojima je proizvodna organizacija pustila u uporabu proizvode, dijelove ili uređaje za koje je kasnije utvrđeno da možda odstupaju od primjenjivih projektnih podataka i istražiti s nositeljem odobrenja za projekt situacije radi utvrđivanja odstupanja koja bi mogla dovesti do stanja opasnosti;

3. izvjestiti nadležno tijelo odgovorne države članice u skladu s točkom 21.1. i Agenciju o odstupanjima koja su utvrđena u skladu s točkom 21.A.3 A podtočkom (b) podpodtočkom 2. koja bi mogla dovesti do stanja opasnosti;
 4. ako proizvodna organizacija djeluje kao dobavljač za drugu proizvodnu organizaciju, ona mora i tu drugu organizaciju izvjestiti o svim slučajevima u kojima je toj organizaciji pustila u uporabu proizvode, dijelove ili uređaje za koje je kasnije utvrđeno da možda odstupaju od primjenjivih projektnih podataka;
- (c) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te njezine delegirane i provedbene akte, svaka fizička ili pravna osoba koja izvješćuje u skladu s podtočkom (a) podpodtočkom 3., podtočkom (b) podpodtočkom 2., podtočkom (b) podpodtočkom 3. i podtočkom (b) podpodtočkom 4. štiti na odgovarajući način povjerljivost podataka o osobi koja izvješćuje i osobe/osoba koje su navedene u izvješću.
- (d) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te njezine delegirane i provedbene akte, svaka fizička ili pravna osoba podnosi izvješća iz podtočke (a) podpodtočke 3. i podtočke (b) podpodtočke 3. u obliku i na način koji utvrđuje Agencija odnosno nadležno tijelo te ih u svakom slučaju šalje najkasnije 72 sata od trenutka kad fizička ili pravna osoba utvrdi događaj koji bi mogao dovesti do stanja opasnosti, osim ako to spriječe izvanredne okolnosti.
- (e) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te njezine delegirane i provedbene akte, ako je događaj koji je prijavljen u skladu s podtočkom (a) podpodtočkom 3. ili podtočkom (b) podpodtočkom 3. proizišao iz manjkavosti u projektu ili proizvodnji, nositelj certifikata tipa, ograničenog certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, odobrenja projekta većeg popravka, ETSO ovlaštenja, ili bilo kojeg drugog relevantnog odobrenja za koje se smatra da je izdano u skladu s ovom Uredbom ili, prema potrebi, proizvodna organizacija istražuje razlog manjkavosti i izvješćuje nadležno tijelo države članice odgovorne u skladu s točkom 21.1 i Agenciju o rezultatima svoje istrage te o svim mjerama koje namjerava poduzeti ili predlaže da se poduzmu radi ispravljanja te manjkavosti.
- (f) Ako Agencija utvrdi da je za ispravljanje manjkavosti potrebno poduzeti određene mjere, nositelj certifikata tipa, ograničenog certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, ETSO ovlaštenja, odobrenja projekta većeg popravka ili drugog relevantnog odobrenja za koje se smatra da je izdano u skladu s ovom Uredbom, ili, prema potrebi, proizvođač, dostavlja Agenciji relevantne podatke.

(*) Uredba (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o izvješćivanju, analizi i naknadnom postupanju u vezi s događajima u civilnom zrakoplovstvu, o izmjeni Uredbe (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Direktive 2003/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i uredbi Komisije (EZ) br. 1321/2007 i (EZ) br. 1330/2007 (SL L 122, 24.4.2014., str. 18.);

- (4) točka 21.A.5 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.5 Vođenje evidencije

Sve fizičke ili pravne osobe koje posjeduju ili su podnijele zahtjev za certifikat tipa, ograničeni certifikat tipa, dodatni certifikat tipa, ETSO ovlaštenje, odobrenje projekta ili popravka, dozvolu za letenje, potvrdu o odobrenju organizacije za proizvodnju ili pismo o suglasnosti u skladu s ovom Uredbom moraju:

- (a) pri projektiranju proizvoda, dijela ili uređaja ili njihovim izmjenama ili popravcima uspostaviti sustav vođenja evidencije i održavati relevantne projektne informacije/podatke; staviti na raspolaganje Agenciji te informacije/podatke radi pružanja informacije/podataka potrebnih za osiguravanje kontinuirane plovidbenosti proizvoda, dijela ili uređaja, kontinuirane valjanosti podataka o operativnoj prikladnosti i usklađenosti s primjenjivim zahtjevima za zaštitu okoliša;

- (b) pri proizvodnji proizvoda, dijela ili uređaja, evidentirati pojedinosti o proizvodnom procesu koje su relevantne za sukladnost proizvoda, dijela ili uređaja s primjenjivim projektnim podacima i zahtjevima koji su postavljeni njihovim partnerima i dobavljačima te ih staviti na raspolaganje svojem nadležnom tijelu radi pružanja informacija potrebnih za osiguravanje kontinuirane plovidbenosti proizvoda, dijela ili uređaja;
- (c) u pogledu dozvola za letenje:
1. čuvati dokumente koji su pripremljeni radi utvrđivanja i utemeljenja uvjeta za let te ih staviti na raspolaganje Agenciji i svojem nadležnom tijelu države članice radi pružanja informacija potrebnih za osiguravanje kontinuirane plovidbenosti zrakoplova;
 2. pri izdavanju dozvole za letenje na temelju povlastica odobrenih organizacija, čuvaju s njom povezane dokumente, uključujući evidencije o inspekcijskim pregledima i dokumente kojima se podržava odobrenje uvjeta za let i izdavanje same dozvole za letenje te ih stavljaju na raspolaganje Agenciji i nadležnom tijelu države članice odgovornom za nadzor organizacije radi pružanja informacija potrebnih za osiguravanje kontinuirane plovidbenosti zrakoplova;
- (d) čuvati evidenciju o stručnosti i kvalifikacijama iz točke 21.A.139 podtočke (c), točke 21.A.145 podtočke (b), točke 21.A.145 podtočke (c), točke 21.A.239 podtočke (c), točke 21.A.245 podtočke (a) ili točke 21.A.245 podtočke (e) podpodtočke 1. osoblja koje je uključeno u sljedeće funkcije:
1. projektiranje ili proizvodnju;
 2. neovisno praćenje usklađenosti organizacije s relevantnim zahtjevima;
 3. upravljanje sigurnošću;
- (e) čuvati evidencije o ovlaštenju osoblja ako zapošljavaju osoblje koje:
1. ostvaruje povlastice odobrene organizacije na temelju točaka 21.A.163 i/ili 21.A.263, prema potrebi;
 2. obavlja neovisnu funkciju praćenja usklađenosti organizacije s relevantnim zahtjevima na temelju točke 21.A.139 podtočke (e) i/ili točke 21.A.239 podtočke (e), prema potrebi;
 3. obavlja neovisnu funkciju provjere dokazivanja usklađenosti na temelju točke 21.A.239 podtočke (d) podpodtočke 2.”;
- (5) umeće se sljedeća točka 21.A.9:

„21.A.9 Pristup i ispitivanje

Svaka fizička ili pravna osobe koja posjeduje ili je podnijela zahtjev za certifikat tipa, ograničeni certifikat tipa, dodatni certifikat tipa, ETSO ovlaštenje, odobrenje izmjene projekta ili popravka, svjedodžbu o plovidbenosti, potvrdu o buci, dozvolu za letenje, odobrenje projektne organizacije, potvrdu o odobrenju organizacije za proizvodnju ili pismo o suglasnosti u skladu s ovom Uredbom mora:

- (a) odobriti nadležnom tijelu pristup bilo kojem objektu, proizvodu, dijelu i uređaju, dokumentu, evidenciji, podacima, postupku ili bilo kojem drugom materijalu kako bi se preispitalo svako izvješće, proveo bilo kakav inspekcijski pregled, izveo bilo koji let ili ispitivanje na zemlji ili prisustvovalo njima, prema potrebi, s ciljem provjere početne i trajne usklađenosti organizacije s primjenjivim zahtjevima iz Uredbe (EU) 2018/1139 i njezinih delegiranih i provedbenih akata;
 - (b) poduzeti mjere kojima se nadležnom tijelu osigurava pristup, kako je predviđeno u podtočki (a), također u odnosu na partnere, dobavljače i kooperante fizičke ili pravne osobe.”;
- (6) u točki 21.A.44 podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:
- „(a) preuzima obveze utvrđene u točkama 21.A.3 A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.5, 21.A.6, 21.A.7, 21.A.9, 21.A.62 i 21.A.65 te u tu svrhu, nastavlja ispunjavati zahtjeve u vezi s prihvatljivosti u skladu s točkom 21.A.13.”;

- (7) točka 21.A.47 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.47 Prenosivost

Certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa ili ETSO ovlaštenje za pomoćni generator može se prenijeti samo na fizičku ili pravnu osobu koja može preuzeti obveze iz točke 21.A.44 i koja je u tu svrhu dokazala svoju sposobnost u skladu s točkom 21.A.14.”;

- (8) u točki 21.A.109 podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) preuzima obveze utvrđene u točkama 21.A.4, 21.A.5, 21.A.6, 21.A.7, 21.A.9 i 21.A.108;”;

- (9) u točki 21.A.118 A podtočki (a) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. utvrđene u točkama 21.A.3 A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.5, 21.A.6, 21.A.7, 21.A.9 i 21.A.120B;”;

- (10) umeće se sljedeća točka 21.A.124 A:

„21.A.124 A Načini usklađivanja

(a) Organizacija može upotrijebiti bilo koji alternativan način usklađivanja kako bi uspostavila usklađenost s ovom Uredbom.

(b) Ako organizacija želi upotrijebiti alternativne načine usklađivanja, prije njihove upotrebe dostavlja nadležnom tijelu njihov potpun opis. Taj opis uključuje sve revizije priručnika ili postupaka koji mogu biti relevantni, kao i objašnjenje načina postizanja usklađenosti s ovom Uredbom.

Organizacija može upotrijebiti te alternativne načine usklađivanja uz prethodno odobrenje nadležnog tijela.”;

- (11) u točki 21.A.125 A naslov se zamjenjuje sljedećim:

„21.A.125A Izdavanje pisma o suglasnosti”;

- (12) točka 21.A.125B zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.125B Nesukladnosti i opažanja

(a) Nakon primitka obavijesti o nesukladnostima u skladu s točkom 21.B.125 nositelj pisma o suglasnosti:

1. utvrđuje temeljni uzrok/uzroke nesukladnosti i čimbenike koji doprinose nesukladnosti;
2. utvrđuje plan korektivnih mjera;
3. pruža nadležnom tijelu zadovoljavajuće dokaze o provedbi korektivne mjere.

(b) Mjere iz podtočke (a) provode se u roku dogovorenom s tim nadležnim tijelom u skladu s točkom 21.B.125.

(c) Nositelj pisma o suglasnosti uzima u obzir opažanja zaprimljena u skladu s točkom 21.B.125 podtočkom (e). Organizacija evidentira odluke donesene u vezi s tim opažanjima.”;

- (13) točka 21.A.125C zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.125C Trajanje i kontinuirana valjanost

(a) Pismo o suglasnosti izdaje se na ograničeni rok koji ni u kojem slučaju nije dulji od godine dana. Ono ostaje valjano pod uvjetom da organizacija ispunjava sve sljedeće uvjete:

1. proizvodna organizacija nastavlja ispunjavati primjenjive zahtjeve iz ovog Priloga;
2. proizvodna organizacija ili bilo koji od njezinih partnera, dobavljača ili kooperanata potvrđuje da nadležno tijelo može provoditi ispitivanja u skladu s točkom 21.A.9;

3. proizvodna organizacija može nadležnom tijelu pružiti dokaz o održavanju zadovoljavajuće razine kontrole proizvodnje proizvoda, dijelova i uređaja na temelju pisma o suglasnosti;
4. nadležno tijelo nije trajno oduzelo pismo o suglasnosti na temelju točke 21.B.65., organizacija za proizvodnju nije ga predala i njegovo trajanje nije isteklo.

(b) Nakon što je pismo o suglasnosti predano, trajno oduzeto ili mu je istekla valjanost, vraća se nadležnom tijelu.”;

(14) točka 21.A.126 podtočka (b) mijenja se kako slijedi:

(a) podpodtočka 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. su materijali i dijelovi, koji su odbijeni zbog odstupanja od projektnih ili proizvodnih specifikacija, a čija se ugradnja u gotov proizvod razmatra, podvrgnuti odobrenom postupku proizvodnog i tehničkog preispitivanja. Ti materijali i dijelovi za koje se tim postupkom utvrdi da se mogu upotrijebiti moraju se popisno označiti i, ako je potrebna prerada ili popravak, ponovno pregledati. Materijali i dijelovi koji se u tom postupku odbiju označuju se i odbacuju kako bi se osiguralo da neće biti ugrađeni u konačni proizvod.”;

(b) podpodtočka 6. briše se;

(15) točka 21.A.129 mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„21.A.129 Obveze proizvodne organizacije”;

(b) podtočka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) ispunjavati odredbe pododjeljka A ovog odjeljka.”;

(c) podtočka (f) briše se;

(16) umeće se sljedeća točka 21.A.134 A:

„21.A.134A Načini usklađivanja

- (a) Organizacija može upotrijebiti bilo koji alternativan način usklađivanja kako bi uspostavila usklađenost s ovom Uredbom.
- (b) Ako organizacija želi upotrijebiti alternativne načine usklađivanja, prije njihove upotrebe dostavlja nadležnom tijelu njihov potpun opis. Taj opis uključuje sve revizije priručnika ili postupaka koji mogu biti relevantni, kao i objašnjenje načina postizanja usklađenosti s ovom Uredbom.

Organizacija može upotrijebiti te alternativne načine usklađivanja uz prethodno odobrenje nadležnog tijela.”;

(17) u točki 21.A.135 naslov se zamjenjuje sljedećim:

„21.A.135 Izdavanje odobrenja organizacije za proizvodnju”

(18) točka 21.A.139 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.139 Sustav upravljanja proizvodnjom

- (a) Proizvodna organizacija uspostavlja, provodi i održava sustav upravljanja proizvodnjom koji uključuje element upravljanja sigurnošću i element upravljanja kvalitetom, s jasno utvrđenom odgovornošću i linijama odgovornosti u cijeloj organizaciji.
- (b) Sustav upravljanja proizvodnjom:
 1. mora odgovarati veličini organizacije te prirodi i složenosti njezinih aktivnosti, uzimajući u obzir opasnosti i povezane rizike svojstvene tim aktivnostima;
 2. uspostavlja se, provodi i održava pod izravnom odgovornošću jednog rukovoditelja imenovanog na temelju točke 21.A.145 podtočke (c) podpodtočke 1.

- (c) Kao dio elementa upravljanja sigurnošću sustava upravljanja proizvodnjom, proizvodna organizacija:
1. uspostavlja, provodi i održava politiku sigurnosti i odgovarajuće povezane sigurnosne ciljeve;
 2. imenuje ključno sigurnosno osoblje u skladu s točkom 21.A.145 podtočkom (c) podpodtočkom 2.;
 3. uspostavlja, provodi i održava postupak upravljanja sigurnosnim rizikom radi utvrđivanja opasnosti za sigurnost koje proizlaze iz njezinih aktivnosti u zrakoplovstvu, procjenjuje ih i upravlja povezanim rizicima uključujući poduzimanje mjera za ublažavanje rizika i provjeru njihove djelotvornosti;
 4. uspostavlja, provodi i održava postupak osiguravanja sigurnosti koji uključuje:
 - i. mjerenje i praćenje performanse sigurnosti organizacije;
 - ii. upravljanje izmjenama u skladu točkom 21.A.147;
 - iii. načela za kontinuirano poboljšavanje elementa upravljanja sigurnošću;
 5. promiče sigurnost u organizaciji:
 - i. osposobljavanjem i izobrazbom;
 - ii. komunikacijom;
 6. uspostavlja sustav izvješćivanja o događajima u skladu s točkom 21.A.3 A kako bi doprinijela ostvarenju cilja kontinuiranog poboljšavanja sigurnosti.
- (d) Kao dio elementa upravljanja kvalitetom sustava upravljanja proizvodnjom, proizvodna organizacija:
1. osigurava da je svaki proizvod, dio ili uređaj koji proizvede organizacija ili njezini partneri, ili koji dostave vanjski partneri ili koji su dani kooperantima po ugovoru, u skladu s primjenjivim projektnim podacima i da je u stanju za siguran rad, čime se ostvaruju povlastice navedene u točki 21.A.163;
 2. uspostavlja, provodi i održava, prema potrebi, unutar područja primjene odobrenja kontrolne postupke za:
 - i. izdavanje, odobravanje i izmjene dokumenata;
 - ii. reviziju i kontrolu ocjenjivanja dobavljača i kooperanata;
 - iii. provjeru da su ulazni proizvodi, dijelovi, materijali i oprema, uključujući nove elemente ili one koje su kupci proizvoda već koristili, onakvi kako je navedeno u primjenjivim projektnim podacima;
 - iv. identifikaciju i sljedivost;
 - v. proizvodne procese;
 - vi. inspeksijske preglede i ispitivanje, uključujući probne letove tijekom proizvodnje;
 - vii. umjeravanje alata, šablona i opreme za ispitivanje;
 - viii. kontrolu nesukladnih elemenata;
 - ix. koordinaciju plovidbenosti s podnositeljem zahtjeva za odobrenje projekta ili nositeljem odobrenja projekta;
 - x. upotpunjavanje i čuvanje evidencije;
 - xi. stručnost i kvalifikacije osoblja;
 - xii. izdavanje dokumenata o otpuštanju u uporabu;
 - xiii. rukovanje, skladištenje i pakiranje;
 - xiv. unutarnje kontrole kvalitete i proizašle korektivne mjere;
 - xv. radove u okviru uvjeta odobrenja koji se izvode na bilo kojoj lokaciji koja ne spada u odobrene objekte;
 - xvi. radove koji se izvode nakon završetka proizvodnje, ali prije isporuke, radi održavanja zrakoplova u stanju za siguran rad;
 - xvii. izdavanje dozvole za letenje i odobrenje povezanih uvjeta za let;
 3. uključuje posebne odredbe u kontrolne postupke za sve kritične dijelove.

- (e) Proizvodna organizacija uspostavlja, kao dio sustava upravljanja proizvodnjom, neovisnu funkciju praćenja radi provjere usklađenosti organizacije s relevantnim zahtjevima iz ovog Priloga, kao i usklađenosti sa sustavom upravljanja proizvodnjom i njegove primjerenosti. Praćenje uključuje sustav povratnog informiranja osobe ili skupine osoba iz točke 21.A.145 podtočke (c) podpodtočke 2. i rukovoditelja iz točke 21.A.145 podtočke (c) podpodtočke 1. kako bi se, prema potrebi, osigurala provedba korektivnih mjera.
- (f) Ako proizvodna organizacija posjeduje jedan ili više dodatnih certifikata organizacije iz područja primjene Uredbe (EU) 2018/1139, sustav upravljanja proizvodnjom može se integrirati s onim koji se zahtijeva na temelju tog dodatnog certifikata/tih dodatnih certifikata.”;

(19) točka 21.A.143 mijenja se kako slijedi:

- (a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„21.A.143 Priručnik proizvodne organizacije”;

- (b) podtočka (a) mijenja se kako slijedi:

- i. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Proizvodna organizacija uspostavlja i održava priručnik proizvodne organizacije (POE) u kojem su, izravno ili upućivanjem, navedene sljedeće informacije povezane sa sustavom upravljanja proizvodnjom kako je opisano u točki 21.A.139.”;

- ii. podpodtočka 11. zamjenjuje se sljedećim:

„11. opis sustava upravljanja proizvodnjom, politike, procese i postupke kako je predviđeno u točki 21.A.139 podtočki (c);”;

- iii. podpodtočka 12. zamjenjuje se sljedećim:

„12. popis vanjskih organizacija iz točke 21.A.139 podtočke (d) podpodtočke 1.”;

- (c) podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Početno izdanje POE-a mora odobriti nadležno tijelo.”;

- (d) umeće se sljedeća podtočka (c):

„(c) POE se mijenja prema potrebi kako bi sadržavao ažuran opis organizacije. Kopije svih izmjena dostavljaju se nadležnom tijelu.”;

(20) točka 21.A.145 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.145 Resursi

Proizvodna organizacija dokazuje sljedeće:

- (a) da su objekti, radni uvjeti, oprema i alati, postupci i povezani materijali, broj i stručnost osoblja te opća organizacija dovoljni za ispunjavanje obveza iz točke 21.A.165;
- (b) u pogledu svih potrebnih podataka o plovidbenosti i zaštiti okoliša:
 1. da proizvodna organizacija posjeduje sve podatke koji su joj potrebni za utvrđivanje sukladnosti s primjenjivim projektnim podacima. Takvi podaci mogu potjecati od Agencije i nositelja certifikata tipa, ograničenog certifikata tipa ili odobrenja projekta ili podnositelja zahtjeva za navedeno te mogu uključivati svako odobreno izuzeće od zahtjeva za zaštitu okoliša;
 2. da je proizvodna organizacija utvrdila postupak za osiguravanje ispravnog uvrštavanja podataka o plovidbenosti i zaštiti okoliša u podatke o proizvodnji;
 3. da se takvi podaci ažuriraju i stavljaju na raspolaganje svim zaposlenicima kojima je potreban pristup tim podacima radi obavljanja njihovih zadaća;

(c) u pogledu uprave i zaposlenika:

1. da je proizvodna organizacija imenovala odgovornog rukovoditelja s ovlaštenjem da unutar organizacije osigura odvijanje cjelokupne proizvodnje u skladu sa zahtijevanim standardima i kontinuiranu usklađenost proizvodne organizacije sa zahtjevima sustava upravljanja proizvodnjom iz točke 21.A.139 i podacima i postupcima utvrđenima u POE-u iz točke 21.A.143;
2. da je odgovorni rukovoditelj imenovao osobu ili skupinu osoba kako bi se osigurala usklađenost organizacije sa zahtjevima iz ovog Priloga i da su te osobe identificirane, zajedno s opsegom njihovih ovlaštenja; takva osoba ili skupina osoba odgovorna je odgovornom rukovoditelju kojem ima izravan pristup. Osoba ili skupina osoba mora/moraju dokazati odgovarajuće znanje, obrazovanje i iskustvo za ispunjavanje svojih odgovornosti;
3. da je zaposlenicima na svim razinama dano odgovarajuće ovlaštenje kako bi mogli ispunjavati dodijeljene odgovornosti i da unutar proizvodne organizacije postoji potpuna i djelotvorna koordinacija u pogledu podataka o plovidbenosti i zaštiti okoliša;

(d) u pogledu certifikacijskog osoblja koje je proizvodna organizacija ovlastila za potpisivanje dokumenata koji se izdaju u skladu s točkom 21.A.163 u okviru područja primjene i uvjeta odobrenja:

1. da to osoblje posjeduje odgovarajuće znanje, obrazovanje (uključujući druge funkcije u organizaciji) i iskustvo za izvršavanje dodijeljenih odgovornosti;
2. da je tom osoblju izdan dokument o opsegu njihovih ovlasti.”;

(21) točka 21.A.147 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.147 Promjene u sustavu upravljanja proizvodnjom

Nakon izdavanja potvrde o odobrenju organizacije za proizvodnju, svaku promjenu u sustavu upravljanja proizvodnjom koja je značajna za dokazivanje sukladnosti ili za plovidbenost i karakteristike proizvoda, dijela ili uređaja u pogledu zaštite okoliša, prije provedbe odobrava nadležno tijelo. Proizvodna organizacija podnosi nadležnom tijelu zahtjev za odobrenje kojim dokazuje da će nastaviti ispunjavati odredbe ovog Priloga.”;

(22) točka 21.A.157 briše se;

(23) točka 21.A.158 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.158 Nesukladnosti i opažanja

(a) Nakon primitka obavijesti o nesukladnostima u skladu s točkom 21.B.225, nositelj potvrde o odobrenju organizacije za proizvodnju:

1. utvrđuje temeljni uzrok/uzroke nesukladnosti i čimbenike koji doprinose nesukladnosti;
2. utvrđuje plan korektivnih mjera;
3. pruža nadležnom tijelu zadovoljavajuće dokaze o provedbi korektivne mjere.

(b) Mjere iz točke (a) provode se u roku dogovorenom s tim nadležnim tijelom u skladu s točkom 21.B.225.

(c) Nositelj potvrde o odobrenju organizacije za proizvodnju uzima u obzir opažanja zaprimljena u skladu s točkom 21.B.225 podtočkom (e). Organizacija evidentira odluke donesene u vezi s tim opažanjima.”;

(24) točka 21.A.159 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.159 Trajanje i kontinuirana valjanost

(a) Potvrda o odobrenju organizacije za proizvodnju izdaje se na neograničeno vrijeme. Ona ostaje valjana pod uvjetom da proizvodna organizacija ispunjava sve sljedeće uvjete:

1. proizvodna organizacija nastavlja ispunjavati primjenjive zahtjeve iz Uredbe (EU) 2018/1139 i njezinih delegiranih i provedbenih akata;

2. proizvodna organizacija ili bilo koji njezin partner, dobavljač ili kooperant dopustili su nadležnom tijelu provođenje ispitivanja u skladu s točkom 21.A.9;
 3. proizvodna organizacija može nadležnom tijelu pružiti dokaz o održavanju zadovoljavajuće razine kontrole proizvodnje proizvoda, dijelova i uređaja na temelju odobrenja;
 4. nadležno tijelo nije trajno oduzelo potvrdu o odobrenju organizacije za proizvodnju na temelju točke 21.B.65. niti je proizvodna organizacija predala tu potvrdu.
- (b) Nakon što je potvrda o odobrenju organizacije za proizvodnju predana ili trajno oduzeta vraća se nadležnom tijelu.”;
- (25) točka 21.A.165 mijenja se kako slijedi:
- (a) podtočke od (d) do (h) zamjenjuju se sljedećim:
 - „(d) pruža pomoć nositelju certifikata tipa ili drugog odobrenja projekata pri svim aktivnostima u vezi s kontinuiranom plovidbenošću, koje su povezane s proizvedenim proizvodima, dijelovima ili uređajima;
 - (e) ako nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju namjerava na temelju svojih uvjeta odobrenja izdati potvrdu o otpuštanju u uporabu, prije izdavanja potvrde utvrđuje da je na svakom dovršenom zrakoplovu bilo izvedeno potrebno održavanje i da je u stanju za siguran rad;
 - (f) ako je primjenjivo, u skladu s povlasticom iz točke 21.A.163 podtočke (e), utvrđuje uvjete pod kojima se može izdati dozvola za letenje;
 - (g) ako je primjenjivo, u skladu s povlasticom iz točke 21.A.163 podtočke (e), prije izdavanja dozvole za letenje za zrakoplov utvrđuje usklađenost s točkom 21.A.711 podtočkama (c) i (e);
 - (h) ispunjavati odredbe pododjeljka A ovog odjeljka.”;
 - (b) podtočke i., (j) i (k) brišu se;
- (26) točka 21.A.180 briše se;
- (27) točka 21.A.181 podtočka (a) mijenja se kako slijedi:
- (a) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:
 - „(a) Svjedodžba o plovidbenosti izdaje se na neograničeno vrijeme. Ona ostaje valjana pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti.”;
 - (b) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:
 - „1. da zrakoplov nastavlja ispunjavati primjenjive zahtjeve za projekt tipa i primjenjive zahtjeve u pogledu kontinuirane plovidbenosti; i”;
 - (c) podpodtočka 4. zamjenjuje se sljedećim:
 - „4. da nadležno tijelo nije trajno oduzelo svjedodžbu na temelju točke 21.B.65. ili je nositelj nije predao.”;
- (28) točka 21.A.210 briše se;
- (29) točka 21.A.211 podtočka (a) mijenja se kako slijedi:
- (a) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:
 - „(a) Potvrda o buci izdaje se na neograničeno vrijeme. Ona ostaje valjana pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti.”;
 - (b) podtočka (a) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:
 - „1. da zrakoplov nastavlja ispunjavati primjenjive zahtjeve za projekt tipa i primjenjive zahtjeve u pogledu kontinuirane plovidbenosti; i”;
 - (c) podpodtočka 4. zamjenjuje se sljedećim:
 - „4. da nadležno tijelo nije trajno oduzelo potvrdu na temelju točke 21.B.65. ili je nositelj nije predao.”;

(30) točka 21.A.239 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.239 Sustav upravljanja projektom

- (a) Projektna organizacija uspostavlja, provodi i održava sustav upravljanja projektom koji uključuje element upravljanja sigurnošću i element osiguranja projekta, s jasno utvrđenom odgovornošću i linijama odgovornosti u cijeloj organizaciji.
- (b) Sustav upravljanja projektom:
1. mora odgovarati veličini organizacije te prirodi i složenosti njezinih aktivnosti, uzimajući u obzir opasnosti i povezane rizike svojstvene tim aktivnostima;
 2. uspostavlja se, provodi i održava pod odgovornošću jednog rukovoditelja imenovanog na temelju točke 21.A.245 podtočke (a).
- (c) Kao dio elementa upravljanja sigurnošću u okviru sustava upravljanja projektom, projektna organizacija:
1. uspostavlja, provodi i održava politiku sigurnosti i odgovarajuće povezane sigurnosne ciljeve;
 2. imenuje ključno sigurnosno osoblje u skladu s točkom 21.A.245 podtočkom (b);
 3. uspostavlja, provodi i održava postupak upravljanja sigurnosnim rizikom koji uključuje utvrđivanje opasnosti za zrakoplovnu sigurnost koje proizlaze iz njezinih aktivnosti, procjenjuje ih i upravlja povezanim rizicima uključujući poduzimanje mjera za ublažavanje rizika i provjeru njihove djelotvornosti;
 4. uspostavlja, provodi i održava postupak osiguravanja sigurnosti koji uključuje:
 - i. mjerenje i praćenje performanse sigurnosti organizacije;
 - ii. upravljanje izmjenama u skladu s točkom 21.A.243 podtočkom (c) i točkom 21.A.247;
 - iii. načela za kontinuirano poboljšavanje elementa upravljanja sigurnošću;
 5. promiče sigurnost u organizaciji:
 - i. osposobljavanjem i izobrazbom;
 - ii. komunikacijom;
 6. uspostavlja sustav izvješćivanja o događajima u skladu s točkom 21.A.3 A kako bi doprinijela ostvarenju cilja kontinuiranog poboljšavanja sigurnosti.
- (d) Kao dio elementa osiguranja projekta u okviru sustava upravljanja projektom, projektna organizacija:
1. uspostavlja, provodi i održava sustav kontrole i nadzora projekta i izmjena projekta i popravaka proizvoda, dijelova i uređaja obuhvaćenih uvjetima odobrenja; taj sustav:
 - i. uključuje funkciju plovidbenosti odgovornu za osiguravanje usklađenosti projekta proizvoda, dijelova i uređaja ili izmjene projekta i popravaka s primjenjivom osnovom certifikacije tipa, primjenjivom osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevima za zaštitu okoliša;
 - ii. osigurava ispunjavanje odgovornosti projektne organizacije na odgovarajući način u skladu s ovim Prilogom i uvjetima odobrenja izdanog na temelju točke 21.A.251;
 2. uspostavlja, provodi i održava neovisnu funkciju provjere na temelju koje projektna organizacija dokazuje usklađenost s primjenjivim zahtjevima u pogledu plovidbenosti, podataka o operativnoj prikladnosti i zaštite okoliša;
 3. utvrđuje način na koji sustav upravljanja projektom uzima u obzir prihvatljivost dijelova ili uređaja koje su projektirali partneri ili kooperanti ili zadaća koje su obavili, u skladu s metodama definiranim u pisanim postupcima.

- (e) Projektna organizacija uspostavlja, kao dio sustava upravljanja projektom, neovisnu funkciju praćenja radi provjere usklađenosti organizacije s relevantnim zahtjevima iz ovog Priloga, kao i usklađenosti sa sustavom upravljanja projektom i njegove primjerenosti. Praćenje uključuje sustav povratnog informiranja osobe ili skupine osoba iz točke 21.A.245 podtočke (b) i rukovoditelja iz točke 21.A.245 podtočke (a) kako bi se, prema potrebi, osigurala provedba korektivnih mjera.
- (f) Ako projektna organizacija posjeduje jedan ili više dodatnih certifikata organizacije iz područja primjene Uredbe (EU) 2018/1139, sustav upravljanja projektom može se integrirati s onim koji se zahtijeva na temelju tog dodatnog certifikata/tih dodatnih certifikata.”;

(31) točka 21.A.243 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.243 Priručnik

- (a) Kao dio sustava upravljanja projektom projektna organizacija izrađuje i dostavlja Agenciji priručnik u kojem se, izravno ili upućivanjem, opisuju organizacija, njezine relevantne politike, procesi i postupci, vrsta projekta i kategorije proizvoda, dijelovi i uređaji za koje projektna organizacija posjeduje odobrenje projektne organizacije, kako je utvrđeno u uvjetima odobrenja izdanog u skladu s točkom 21.A.251 i, ako je relevantno, sučelja s njezinim partnerima ili kooperantima i kontrola nad njima.

Ako je potrebno izvoditi probne letove, izrađuje se i dostavlja Agenciji operativni priručnik za probne letove u kojem se utvrđuju politike i postupci organizacije povezani s probnim letovima. Operativni priručnik za probne letove uključuje:

1. opis postupaka organizacije povezanih s probnim letovima, uključujući njezino sudjelovanje u postupku izdavanja dozvola za letenje;
 2. politiku odabira posade, uključujući njezin sastav, stručnost, aktualnost iskustva i vremenska ograničenja leta u skladu s Dodatkom XII., ako je primjenjivo;
 3. postupke za prijevoz osoba koje nisu članovi posade i osposobljavanje za probne letove, ako je primjenjivo;
 4. politiku upravljanja rizikom i sigurnošću te pripadajućih metodologija;
 5. postupke za utvrđivanje instrumenata i opreme koje je potrebno imati u zrakoplovu;
 6. popis dokumenata potrebnih za probni let.
- (b) Ako neke dijelove ili uređaje ili izmjene proizvoda projektiraju partnerske organizacije ili kooperanti, priručnik uključuje izjavu o načinu na koji projektna organizacija može dokazati usklađenost svih dijelova i uređaja u skladu s točkom 21.A.239 podtočkom (d) podpodtočkom 2. te sadržava, izravno ili upućivanjem, opise i informacije o djelatnostima projektiranja i tim partnerskim organizacijama ili kooperantima, koji su potrebni za davanje te izjave.
 - (c) Priručnik se mijenja prema potrebi kako bi sadržavao ažuran opis organizacije, a Agenciji se dostavljaju kopije izmjena.
 - (d) Projektna organizacija sastavlja i ažurira izjavu o kvalifikacijama i iskustvu rukovodećeg osoblja i drugih osoba odgovornih za donošenje odluka u organizaciji koje utječu na plovidbenost, podatke o operativnoj prikladnosti i pitanja zaštite okoliša. Ona tu izjavu podnosi nadležnom tijelu.”;

(32) točka 21.A.245 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.245 Resursi

- (a) Organizacija imenuje glavnog rukovoditelja projektne organizacije s ovlaštenjem da unutar organizacije osigura odvijanje svih projektnih aktivnosti u skladu sa zahtjevanim standardima i kontinuiranu usklađenost projektne organizacije sa zahtjevima sustava upravljanja projektom iz točke 21.A.239 i postupcima utvrđenima u priručniku iz točke 21.A.243.
- (b) Glavni rukovoditelj projektne organizacije imenuje osobe na sljedeće funkcije i utvrđuje opseg njihovih ovlaštenja:
 1. voditelja za funkciju plovidbenosti;

2. voditelja za neovisnu funkciju praćenja;
 3. ovisno o veličini organizacije te prirodi i složenosti njezinih aktivnosti, bilo koju drugu osobu ili skupinu osoba koje su potrebne za osiguravanje usklađenosti organizacije sa zahtjevima iz ovog Priloga.
- (c) Odstupajući od točke 21.A.245 podtočke (b) podpodtočke 1., funkcija plovidbenosti iz točke 21.A.239 podtočke (d) podpodtočke 1. podpodpodtočke i. može se obavljati pod izravnim nadzorom glavnog rukovoditelja projektne organizacije u bilo kojem od sljedećih slučajeva:
1. ako je opseg aktivnosti/rada projektne organizacije, kako je utvrđeno u uvjetima odobrenja izdanog u skladu s točkom 21.A.251, ograničen na manje izmjene i/ili manje popravke;
 2. u ograničenom razdoblju u kojem projektna organizacija nema imenovanog voditelja za funkciju plovidbenosti, a obavljanje te funkcije pod izravnim nadzorom glavnog rukovoditelja projektne organizacije razmjerno je opsegu i razini aktivnosti organizacije.
- (d) Osoba ili skupine osoba imenovane na temelju podtočke (b):
1. odgovara/odgovaraju glavnom rukovoditelju projektne organizacije i imaju izravan pristup njemu;
 2. ima/imaju odgovarajuće znanje, obrazovanje i iskustvo za ispunjavanje svojih odgovornosti;
- (e) Projektna organizacija osigurava da:
1. u svim tehničkim odjelima ima dovoljno zaposlenika sa zadovoljavajućim iskustvom, kojima su dane odgovarajuće ovlasti za izvršavanje dodijeljenih odgovornosti, primjereni objekti, oprema i smještaj kako bi zaposlenici mogli ispunjavati uvjete u pogledu plovidbenosti, podataka o operativnoj prikladnosti i zaštite okoliša u vezi s proizvodom;
 2. postoji potpuna i učinkovita koordinacija među odjelima i unutar odjela u pogledu pitanja povezanih s plovidbenošću, podacima o operativnoj prikladnosti i zaštitom okoliša.”;

(33) točka 21.A.247 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.247 Izmjene u sustavu upravljanja projektom

Nakon izdavanja odobrenja projektne organizacije, svaku izmjenu sustava upravljanja projektom koja je značajna za dokazivanje usklađenosti ili za plovidbenost, operativnu prikladnost i zaštitu okoliša u vezi s proizvodom, dijelom ili uređajem, mora odobriti Agencija prije provedbe. Projektna organizacija podnosi Agenciji zahtjev za odobrenje kojim, na temelju predloženih izmjena priručnika, dokazuje da će nastaviti ispunjavati odredbe ovog Priloga.”;

(34) točka 21.A.257 briše se;

(35) točka 21.A.258 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.258 Nesukladnosti i opažanja

- (a) Nakon primitka obavijesti o nesukladnostima u skladu s točkom 21.B.433 nositelj odobrenja projektne organizacije:
1. utvrđuje temeljni uzrok/uzroke nesukladnosti i čimbenike koji doprinose nesukladnosti;
 2. utvrđuje plan korektivnih mjera;
 3. pruža Agenciji zadovoljavajuće dokaze o provedbi korektivne mjere.
- (b) Mjere iz točke (a) provode se u roku dogovorenom s Agencijom u skladu s točkom 21.B.433.
- (c) Nositelj odobrenja projektne organizacije uzima u obzir opažanja zaprimljena u skladu s točkom 21.B.433 podtočkom (e). Organizacija evidentira odluke donesene u vezi s tim opažanjima.”;

(36) točka 21.A.259 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.259 Trajanje i kontinuirana valjanost

(a) Odobrenje projektne organizacije izdaje se na neograničeno vrijeme. Ono ostaje valjano pod uvjetom da projektna organizacija ispunjava sve sljedeće uvjete:

1. projektna organizacija i dalje ispunjava odredbe Uredbe (EU) 2018/1139 i njezinih delegiranih i provedbenih akata; uzimajući u obzir odredbe točke 21.B.433 ovog Priloga koje se odnose na postupanje s nesukladnostima;
2. nositelj odobrenja projektne organizacije ili bilo koji od njezinih partnera ili kooperanata potvrđuje da nadležno tijelo može provoditi ispitivanja u skladu s točkom 21.A.9;
3. projektna organizacija može Agenciji pružiti dokaz da se u okviru sustava upravljanja projektom organizacije održava zadovoljavajuća razina kontrole i nadzora nad projektima proizvoda, te popravcima i izmjenama na njima u skladu s odobrenjem;
4. Agencija nije trajno oduzela certifikat na temelju točke 21.B.65. niti ga je projektna organizacija predala.

(b) Nakon što je certifikat predan ili trajno oduzet vraća se Agenciji.”;

(37) u točki 21.A.263 podtočki (c) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Nositelj odobrenja projektne organizacije ima pravo, u okviru svojih uvjeta odobrenja izdanog u skladu s točkom 21.A.251 i relevantnim postupcima sustava upravljanja projektom.”;

(38) točka 21.A.265 mijenja se kako slijedi:

(a) podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) utvrditi da su projekt proizvoda, ili njegove izmjene ili popravci, usklađeni s primjenjivom osnovom certifikacije tipa, osnovom certifikacije podataka o operativnoj prikladnosti i zahtjevima za zaštitu okoliša te da nemaju niti jedno opasno obilježje.”;

(b) podtočka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) označiti podatke i informacije koje je izdala odobrena projektna organizacija u okviru svojih uvjeta odobrenja kako ih je utvrdila Agencija sljedećom izjavom: „Tehnički sadržaj ovog dokumenta odobren je na temelju DOA-e br. EASA. 21J.[XXXX]”;

(c) umeće se sljedeća podtočka i.:

„i. ispunjavati odredbe pododjeljka A ovog odjeljka.”;

(39) točka 21.A.451 mijenja se kako slijedi:

(a) podtočka (a) podpodtočka 1. podpodpodtočka i. zamjenjuje se sljedećim:

„i. utvrđene u točkama 21.A.3 A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.5, 21.A.6, 21.A.7, 21.A.9, 21.A.439, 21.A.441 i 21.A.443.”;

(b) podtočka (b) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. preuzeti obveze utvrđene u točkama 21.A.4, 21.A.5 i 21.A.7.”;

(40) u točki 21.A.604 podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) odstupajući od točaka 21.A.9, 21.A.603, 21.A.610 i 21.A.621, primjenjuju se sljedeće točke: 21.A.15, 21.A.20, 21.A.21, 21.A.31, 21.A.33, 21.A.44, 21.A.47, 21.B.75 i 21.B.80. Međutim, ETSO ovlaštenje izdaje se u skladu s točkom 21.A.606 umjesto certifikata tipa.”;

(41) točka 21.A.609 mijenja se kako slijedi:

(a) podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) za svaki model svakog artikla za koji je izdano ETSO ovlaštenje pripremiti i održavati ažurnim skup svih tehničkih podataka i dokumentaciju u skladu s točkom 21.A.5.”;

(b) podtočka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) ispunjavati odredbe točaka 21.A.3 A, 21.A.3B, 21.A.4 i 21.A.9;”;

(42) točka 21.A.615 briše se;

(43) točka 21.A.619 zamjenjuje se sljedećim:

„21.A.619 Trajanje i kontinuirana valjanost

(a) ETSO ovlaštenje izdaje se na neograničeno vrijeme. Ono ostaje valjano pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1. podnositelj zahtjeva i dalje poštuje uvjete utvrđene u trenutku izdavanja ETSO ovlaštenja;
2. nositelj ETSO ovlaštenja i dalje ispunjava obveze navedene u točki 21.A.609;
3. nositelj ETSO ovlaštenja ili bilo koji od njegovih partnera, dobavljača ili kooperanata potvrđuje da nadležno tijelo može provoditi ispitivanja u skladu s točkom 21.A.9;
4. za ETSO artikl je dokazano da ne uzrokuje neprihvatljive opasnosti u radu;
5. Agencija nije trajno oduzela ETSO ovlaštenje na temelju točke 21.B.65. niti ga je nositelj predao.

(b) Nakon otkazivanja ili trajnog oduzimanja, ETSO ovlaštenje se vraća Agenciji.”;

(44) točka 21.A.705 briše se;

(45) u točki 21.A.711 naslov se zamjenjuje sljedećim:

„21.A.711 Izdavanje dozvole za letenje”;

(46) točka 21.A.721 briše se;

(47) u točki 21.A.723 podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Dozvola za letenje izdaje se za razdoblje od najviše 12 mjeseci i ostaje valjana ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1. organizacija i dalje ispunjava uvjete i ograničenja povezane s dozvolom za letenje kako je utvrđeno u točki 21.A.711 podtočki (e);
2. nositelj ili bilo koji od njegovih partnera, dobavljača ili kooperanata potvrđuje da nadležno tijelo može provoditi ispitivanja u skladu s točkom 21.A.9;
3. nadležno tijelo nije trajno oduzelo dozvolu za letenje na temelju točke 21.B.65. niti ju je nositelj predao;
4. zrakoplov ostaje u istom registru.”;

(48) točka 21.A.729 briše se;

(49) u točki 21.B.103 naslov se zamjenjuje sljedećim:

„21.B.103 Izdavanje certifikata tipa ili ograničenog certifikata tipa”;

(50) u točki 21.B.107 naslov se zamjenjuje sljedećim:

„21.B.107 Izdavanje odobrenja izmjene certifikata tipa”;

(51) u točki 21.B.111 naslov se zamjenjuje sljedećim:

„21.B.111 Izdavanje dodatnog certifikata tipa”;

(52) točka 21.B.150 briše se;

(53) točka 21.B.260 briše se;

(54) u točki 21.B.425 naslov se zamjenjuje sljedećim:

„21.B.425 Izdavanje potvrda o buci”;

(55) u točki 21.B.453 naslov se zamjenjuje sljedećim:

„21.B.453 Izdavanje odobrenja projekta popravka”;

(56) točke 21.B.430 i 21.B.445 brišu se;

(57) u odjeljku B pododjeljak J zamjenjuje se sljedećim:

„PODODJELJAK J – ODOBRENJE PROJEKTNE ORGANIZACIJE

21.B.430 Postupak početne certifikacije

- (a) Nakon primitka zahtjeva za prvo izdavanje odobrenja projektne organizacije, nadležno tijelo provjerava usklađenost nositelja s primjenjivim zahtjevima.
- (b) Sastanak s glavnim rukovoditeljem projektne organizacije saziva se najmanje jednom tijekom ispitivanja za početnu certifikaciju kako bi se osiguralo da ta osoba razumije svoju ulogu i odgovornost.
- (c) Nadležno tijelo evidentira sve izdane nesukladnosti, postupke zaključivanja i preporuke za izdavanje odobrenja projektne organizacije.
- (d) Nadležno tijelo pisanim putem podnositelju zahtjeva potvrđuje sve nesukladnosti utvrđene tijekom provjere. Za početnu certifikaciju sve nesukladnosti moraju se ispraviti na zadovoljavajući način za nadležno tijelo prije izdavanja odobrenja projektne organizacije.
- (e) Kad nadležno tijelo utvrdi da je podnositelj zahtjeva zadovoljio sve primjenjive zahtjeve, izdaje odobrenje projektne organizacije.
- (f) Referentni broj certifikata upisuje se u odobrenje projektne organizacije na način koji utvrdi Agencija.
- (g) Certifikat se izdaje se na neograničeno vrijeme. Povlastice i opseg aktivnosti čije je obavljanje odobreno projektnoj organizaciji uključujući sva ograničenja, ako je primjenjivo, navode se u uvjetima odobrenja priloženima odobrenju projektne organizacije.

21.B.431 Načela nadzora

Nadležno tijelo provjerava nastavljaju li certificirane organizacije ispunjavati primjenjive zahtjeve.

- (a) Provjera:
 - 1. mora biti podržana dokumentacijom specifično namijenjenom kako bi se osoblju odgovornom za nadzor dale smjernice za obavljanje njihovih funkcija;
 - 2. predmetnim organizacijama daje uvid u rezultate aktivnosti nadzora;
 - 3. temelji se na ocjenjivanjima, revizijama, inspekcijskim pregledima i, prema potrebi, nenajavljenim inspekcijskim pregledima;
 - 4. pruža nadležnom tijelu dokaze ako je potrebno daljnje djelovanje, uključujući mjere predviđene u točki 21. B.433.
- (b) Nadležno tijelo utvrđuje opseg nadzora iz podtočke (a) uzimajući u obzir rezultate prijašnjih aktivnosti nadzora i sigurnosne prioritete.
- (c) Nadležno tijelo prikuplja i obrađuje sve informacije koje smatra potrebnima za obavljanje aktivnosti nadzora.

21.B.432 Program nadzora

- (a) Nadležno tijelo uspostavlja i održava program nadzora kojim su obuhvaćene aktivnosti nadzora propisane radi usklađivanja s odredbama točke 21.B.431 podtočke (a).
- (b) U programu nadzora uzimaju se u obzir specifična priroda organizacije, složenost njezinih aktivnosti i rezultati prijašnjih aktivnosti certifikacije ili nadzora, ili oboje te se on temelji na procjeni povezanih rizika. U svakom ciklusu planiranja nadzora taj program uključuje:
 - 1. ocjenjivanja, revizije i inspekcijske preglede, uključujući, prema potrebi:

- i. ocjenjivanje sustava upravljanja i kontrole postupaka;
 - ii. revizije proizvoda relevantnog uzorka projekta i certifikacije proizvoda, dijelova i uređaja koji su obuhvaćeni opsegom rada organizacije;
 - iii. uzorkovanje izvedenih radova;
 - iv. nenajavljene inspekcijske preglede;
2. sastanke koje su dogovorili glavni rukovoditelj projektne organizacije i nadležno tijelo kako bi se osigurala obostrana trajna informiranost o svim značajnim pitanjima.
- (c) Ciklus planiranja nadzora ne smije biti dulji od 24 mjeseca.
- (d) Ne dovodeći u pitanje podtočku (c), ciklus planiranja nadzora može se produžiti na najviše 36 mjeseci ako je nadležno tijelo utvrdilo da za razdoblje od prethodna 24 mjeseca vrijedi sljedeće:
1. organizacija je dokazala da može djelotvorno identificirati opasnosti za zrakoplovnu sigurnost i upravljati povezanim rizicima;
 2. organizacija kontinuirano dokazuje usklađenost s točkom 21.A.247 i ima potpunu kontrolu nad svim promjenama u sustavu upravljanja projektom;
 3. nisu izdane nesukladnosti prve razine;
 4. sve korektivne mjere provedene su unutar roka koji je nadležno tijelo prihvatilo ili produžilo kako je predviđeno u točki 21.B.433 podtočki (d).
- Ne dovodeći u pitanje podtočku (c), ciklus planiranja nadzora može se dodatno produžiti na najviše 48 mjeseci ako je, uz uvjete iz podpodtočaka od 1. do 4. podtočke (d), organizacija uspostavila, a nadležno tijelo odobrilo, učinkovit sustav kontinuiranog izvješćivanja nadležnog tijela o performansi sigurnosti i regulatornoj usklađenosti same organizacije.
- (e) Ciklus planiranja nadzora može se skratiti ako postoji dokaz da se smanjila performansa sigurnosti organizacije.
- (f) Program nadzora uključuje evidencije o datumima kad je potrebno provesti ocjenjivanja, revizije, inspekcijske preglede i sastanke te o datumima kad su ocjenjivanja, revizije, inspekcijski pregledi i sastanci stvarno provedeni.
- (g) Na završetku svakog ciklusa planiranja nadzora nadležno tijelo izdaje izvješće s preporukom u vezi s produženjem odobrenja na temelju rezultata nadzora.

21.B.433 Nesukladnosti i korektivne mjere; opažanja

- (a) Nadležno tijelo uspostavlja sustav za analizu nesukladnosti s obzirom na njihovu važnost za sigurnost.
- (b) Nadležno tijelo izdaje nesukladnosti prve razine ako je utvrđena nesukladnost s primjenjivim zahtjevima iz Uredbe (EU) 2018/1139 i njezinim delegiranim i provedbenim aktima, postupcima i priručnicima organizacije ili certifikatom projektne organizacije uključujući uvjete odobrenja, koja može dovesti do nepredvidive neusklađenosti i stanja opasnosti.

Nesukladnosti prve razine uključuju i sljedeće:

1. svako onemogućavanje pristupa nadležnog tijela objektima organizacije kako je definirano u točki 21.A.9. tijekom normalnih radnih sati i nakon dva pisana zahtjeva;
 2. dobivanje odobrenja projektne organizacije ili održavanje njegove valjanosti krivotvorenjem podnesenih dokumentiranih dokaza;
 3. svaki dokaz o zlouporabi ili neovlaštenoj uporabi odobrenja projektne organizacije;
 4. neimenovanje glavnog rukovoditelja projektne organizacije na temelju točke 21.A.245 podtočke (a).
- (c) Nadležno tijelo izdaje nalaz o nesukladnosti druge razine ako je utvrđena bilo kakva nesukladnost s primjenjivim zahtjevima iz Uredbe (EU) 2018/1139 i njezinim delegiranim i provedbenim akata, postupcima i priručnicima organizacije ili certifikatom uključujući uvjete odobrenja, koja nije razvrstana kao nesukladnost prve razine.

(d) Kad se tijekom nadzora ili na bilo koji drugi način utvrdi nesukladnost, nadležno tijelo, ne dovodeći u pitanje bilo kakve dodatne mjere koje se zahtijevaju Uredbom (EU) 2018/1139 i njezinim delegiranim i provedbenim aktima, pisanim putem obavješćuje organizaciju o nesukladnosti i zahtijeva korektivnu mjeru za uklanjanje utvrđene/utvrđenih nesukladnosti. Ako se nesukladnost prve razine odnosi izravno na proizvod, nadležno tijelo obavješćuje nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran.

1. U slučaju nesukladnosti prve razine, nadležno tijelo:

- i. odobrava organizaciji razdoblje za provedbu korektivne mjere koje odgovara prirodi nesukladnosti i koje ni u kom slučaju ne smije biti dulje od 21 radnog dana. To razdoblje počinje od datuma kad je organizacija pisanim putem obaviještena o nesukladnosti pri čemu se od nje zahtijevala provedba korektivne mjere za uklanjanje utvrđene/utvrđenih nesukladnosti;
- ii. ocjenjuje plan korektivnih mjera i provedbe koji je predložila organizacija te ga prihvaća ako se na temelju ocjenjivanja zaključuje da je dostatan za rješavanje nesukladnosti;
- iii. ako organizacija ne dostavi prihvatljiv plan korektivnih mjera ili ne provede korektivnu mjeru u roku koji je prihvatilo nadležno tijelo, bez odgode poduzima odgovarajuće mjere kako bi zabranilo ili ograničilo aktivnosti predmetne organizacije i, prema potrebi, poduzima mjere za trajno oduzimanje odobrenja projektne organizacije, njegovo ograničavanje ili privremeno oduzimanje u cijelosti ili djelomično, ovisno o opsegu nesukladnosti prve razine, dok organizacija ne poduzme zadovoljavajuću korektivnu mjeru.

2. U slučaju nesukladnost druge razine, nadležno tijelo:

- i. odobrava organizaciji razdoblje za provedbu korektivne mjere koja odgovara nesukladnosti, koje ni u kom slučaju ne smije biti dulje od tri mjeseca. To razdoblje počinje od datuma kad je organizacija pisanim putem obaviještena o nesukladnosti u okviru čega se od nje zahtijeva korektivna mjera. Na kraju tog razdoblja i ovisno o prirodi nesukladnosti, nadležno tijelo može produljiti tromjesečno razdoblje pod uvjetom da se nadležno tijelo složilo s planom korektivnih mjera;
- ii. ocjenjuje plan korektivnih mjera i plan provedbe koji je predložila organizacija te ga prihvaća ako se na temelju ocjenjivanja zaključuje da je dostatan za rješavanje nesukladnosti;
- iii. ako organizacija ne dostavi prihvatljiv plan korektivnih mjera ili ne provede korektivnu mjeru u roku koji je nadležno tijelo prihvatilo ili produljilo, nesukladnost se podiže na nesukladnost prve razine te se poduzimaju mjere utvrđene u podtočki (d) podpodtočki 1.

(e) Nadležno tijelo može izdati opažanja za bilo koji od sljedećih slučajeva koji ne zahtijevaju nesukladnosti prve ili druge razine:

1. za bilo koji element čija je performansa ocijenjena nedjelotvornom;
2. ako je utvrđeno da neki element može uzrokovati nesukladnost na temelju podtočki (b) ili (c);
3. ako su prijedlozi ili poboljšanja u interesu sveukupne performanse sigurnosti organizacije.

O opažanjima izdanima u skladu s ovom točkom organizaciju se obavješćuje u pisanom obliku, a nadležno tijelo ih evidentira.

21.B.435 Izmjene u sustavu upravljanja projektom

(a) Po primitku zahtjeva za značajnu izmjenu sustava upravljanja projektom nadležno tijelo prije izdavanja odobrenja provjerava usklađenost organizacije s primjenjivim zahtjevima iz Uredbe (EU) 2018/1139 i njezinih delegiranih i provedbenih akata.

(b) Nadležno tijelo utvrđuje uvjete pod kojima organizacija može raditi tijekom izmjene, osim ako nadležno tijelo utvrdi da odobrenje projektne organizacije treba privremeno oduzeti.

(c) Kad nadležno tijelo utvrdi da organizacija ispunjava primjenjive zahtjeve iz Uredbe (EU) 2018/1139 i njezinih delegiranih i provedbenih akata, ono odobrava tu izmjenu.

- (d) Ne dovodeći u pitanje bilo kakve dodatne provedbene mjere, ako organizacija uvede značajnu izmjenu sustava upravljanja projektom bez dobivenog odobrenja nadležnog tijela na temelju podtočke (c), nadležno tijelo razmatra potrebu za privremenim oduzimanjem, ograničenjem ili trajnim oduzimanjem certifikata organizacije.
- (e) Za neznčajne izmjene sustava upravljanja projektom nadležno tijelo uključuje pregled takvih izmjena u svoj stalni nadzor u skladu s načelima utvrđenima u točki 21.B.431. Ako se utvrdi bilo kakva nesukladnost, nadležno tijelo o tome obavješćuje organizaciju, zahtijeva daljnje izmjene i postupa u skladu s točkom 21.B.433.”;

(58) u točki 21.B.453 naslov se zamjenjuje sljedećim:

„**21.B.453 Izdavanje odobrenja projekta popravka**”;

(59) u točki 21.B.480 naslov se zamjenjuje sljedećim:

„**21.B.480 Izdavanje ETSO ovlaštenja**”;

(60) Dodatak VIII. zamjenjuje se sljedećim:

„Dodatak VIII.

Izjava o sukladnosti zrakoplova – EASA Obrazac 52

IZJAVA O SUKLADNOSTI ZRAKOPLOVA		
1. Država proizvodnje	2. [DRŽAVA ČLANICA] ⁽¹⁾ članica Europske unije ⁽²⁾	3. Referentni broj izjave
4. Organizacija		
5. Tip zrakoplova	6. Referentni brojevi certifikata tipa	
7. Registracijska oznaka zrakoplova	8. Identifikacijski broj proizvodne organizacije:	
9. Pojediniosti o motoru/elisi ⁽³⁾		
10. Modifikacije i/ili servisna pisma ⁽³⁾		
11. Naredbe o plovidbenosti		
12. Ustupci		
13. Izuzeća, odricanja ili odstupanja ⁽³⁾		
14. Napomene		
15. Svjedodžba o plovidbenosti		
16. Dodatni zahtjevi		
17. Izjava o sukladnosti		
Ovom se izjavom potvrđuje da je zrakoplov u potpunosti u skladu s projektom s certifikatom tipa te točkama u poljima 9., 10., 11., 12. i 13.		
Zrakoplov je u stanju za siguran rad.		
Zrakoplov je zadovoljio ispitivanje u letu.		
18. Potpis	19. Ime	20. Datum (dd/mm/gg)
21. Referentna oznaka odobrenja organizacije za proizvodnju		

EASA Obrazac 52 – 3. izdanje

⁽¹⁾ Ili „EASA”, ako je nadležno tijelo EASA.

⁽²⁾ Briše se za države koje nisu članice EU-a ili u slučaju EASA-e.

⁽³⁾ Izbrisati prema potrebi.

Upute za uporabu izjave o sukladnosti zrakoplova – EASA Obrasc 52

1. NAMJENA I PODRUČJE PRIMJENE

- 1.1 Uporaba izjave o sukladnosti zrakoplova koju izdaje proizvodna organizacija koja proizvodi u skladu s Partom 21. odjeljkom A pododjeljkom F, opisana je u točki 21.A.130 i povezanim prihvatljivim načinima usklađivanja (AMC).
- 1.2 Svrha izjave o sukladnosti zrakoplova (EASA Obrazac 52), izdane u skladu s Partom 21. odjeljkom A pododjeljkom G je omogućiti nositelju odgovarajuće potvrde o odobrenju organizacije za proizvodnju da iskoristi povlasticu za dobivanje pojedinačne svjedodžbe o plovidbenosti zrakoplova i, ako je zatraženo, potvrde o buci od nadležnog tijela države članice u kojoj je zrakoplov registriran.

2. OPĆENITO

- 2.1 Izjava o sukladnosti mora biti u skladu s priloženim modelom, uključujući brojeve polja i položaj svakog polja. Međutim, veličina svakog polja može varirati kako bi se prilagodila pojedinačnom zahtjevu, ali ne u mjeri koja bi potvrdila o sukladnosti učinila neprepoznatljivom. U slučaju nedoumice posavjetujte se s nadležnim tijelom.
- 2.2 Izjava o sukladnosti mora biti u obliku unaprijed otisnutog obrasca ili se može generirati s pomoću računala, ali u oba slučaju crte i znakovi moraju biti tiskani jasno i čitljivo. Dopušteno je unaprijed tiskanje teksta u skladu s priloženim modelom, ali nisu dopuštene nikakve druge certifikacijske izjave.
- 2.3 Izjava se popunjava pisačim strojem/računalom, ili ručno velikim slovima radi lake čitljivosti. Kao jezik prihvatljiv je engleski, a uz to prema potrebi jedan ili više službenih jezika države članice koja izdaje izjavu.
- 2.4 Odobrena organizacija za proizvodnju zadržava kopiju izjave i svih dodataka na koje se u njoj upućuje.

3. POPUNJAVANJE IZJAVE O SUKLADNOSTI OD STRANE IZDAVATELJA

- 3.1 Kako bi izjava o sukladnosti bila valjana, sva polja moraju biti popunjena.
- 3.2 Izjava o sukladnosti ne smije se izdati nadležnom tijelu države članice u kojoj je zrakoplov registriran ako nisu odobreni projekt zrakoplova i proizvodi koji su ugrađeni u njega.
- 3.3 Informacije koji se zahtijevaju u poljima 9., 10., 11., 12., 13. i 14. mogu se dati upućivanjem na posebne identificirane dokumente koje pohranjuje proizvodna organizacija, osim ako se s nadležnim tijelom ne dogovori drukčije.
- 3.4 Izjava o sukladnosti nije namijenjena za one elemente opreme čija se ugradnja može zahtijevati kako bi se ispunila primjenjiva operativna pravila. Međutim, neki od tih pojedinačnih elemenata mogu se navesti u polju 10. ili u odobrenom projektu tipa. Operatori se stoga upozoravaju da su odgovorni za osiguravanje usklađenosti s primjenjivim operativnim pravilima tijekom svojeg rada.

Polje 1. Upisuje se ime države proizvodnje.

Polje 2. Nadležno tijelo koje izdaje izjavu o sukladnosti u okviru svoje nadležnosti.

Polje 3. U ovo polje mora se unaprijed otisnuti jedinstveni serijski broj u svrhu kontrole i sljedivosti izjave. Iznimka su dokumenti koji su generirani s pomoću računala: broj se ne mora unaprijed otisnuti ako je računalo programirano za izradu i ispis jedinstvenog broja.

Polje 4. Puni naziv i adresa organizacije koja izdaje izjavu. Ovo se polje može unaprijed otisnuti. Logotipi itd. su dopušteni ako su veličine koja stane u polje.

- Polje 5. Tip zrakoplova u cijelosti, kako je definiran u certifikatu tipa i povezanoj listi podataka.
- Polje 6. Podaci o referentnim brojevima i izdavanju certifikata tipa za dotični zrakoplov.
- Polje 7. Ako je zrakoplov registriran, ta je oznaka registracijska oznaka. Ako zrakoplov nije registriran, to je oznaka koju prihvaća nadležno tijelo države članice i, ako je primjenjivo, nadležno tijelo treće zemlje.
- Polje 8. Identifikacijski broj koji je dodijelila proizvodna organizacija u svrhu kontrole i sljedivosti te tehničke podrške za proizvod. Taj se broj ponekad naziva „serijski broj proizvodne organizacije” ili „broj konstruktora”.
- Polje 9. Tip/tipovi motora i propelera u cijelosti, kako su definirani u relevantnom certifikatu tipa i povezanoj listi podataka. Isto tako, mora se navesti i identifikacijski broj proizvodne organizacije i povezana lokacija.
- Polje 10. Odobrene izmjene projekta definiranog zrakoplova.
- Polje 11. Popis svih primjenjivih naredaba o plovidbenosti (ili jednakovrijednih odredaba) i izjava o sukladnosti, zajedno s opisom metode usklađivanja za dotični pojedinačni zrakoplov, uključujući proizvode i ugrađene dijelove, uređaje i opremu. Mora se navesti vrijeme bilo kojeg potrebnog budućeg usklađivanja.
- Polje 12. Odobrena nenamjerna odstupanja od odobrenog projekta tipa koja se ponekad nazivaju „ustupci”, „odstupanja” ili „nesukladnosti”.
- Polje 13. Samo dogovorena izuzeća, odricanja ili odstupanja.
- Polje 14. Napomene. Bilo koja izjava, informacija, poseban podatak ili ograničenje koje može utjecati na plovidbenost dotičnog zrakoplova. Ako nema takvih informacija ili podataka, navodi se „NEMA”.
- Polje 15. Upisuje se „svjedodžba o plovidbenosti” ili „ograničena svjedodžba o plovidbenosti”, kako je zatraženo.
- Polje 16. U ovo se polje upisuju dodatni zahtjevi, kao što su oni koje prijavi država uvoznica.
- Polje 17. Valjanost izjave o sukladnosti uvjetovana je potpunom popunjenošću svih polja u obrascu. Nositelj potvrde o odobrenju organizacije za proizvodnju mora čuvati kopiju izvješća o probnom letu, zajedno sa svim evidentiranim pojedinostima o kvarovima i popravcima. Odgovarajuće certifikacijsko osoblje i član letačke posade, primjerice pilot koji je izveo probni let ili inženjer koji je sudjelovao u probnom letu, moraju potpisati izvješće kao zadovoljavajuće. Izvedeni probni letovi su oni probni letovi koji su definirani u okviru kontrole elementa upravljanja kvalitetom sustava proizvodnje, kako je utvrđeno u točki 21.A.139, posebno u točki 21.A.139 podtočki (b) podpodtočki 1. podpodpodtočki vi. kako bi se zajamčilo da je zrakoplov u skladu s primjenjivim projektnim podacima te da je u stanju za siguran rad. Nositelj potvrde o odobrenju organizacije za proizvodnju mora čuvati popis dostavljenih elemenata radi ispunjavanja aspekata ove izjave koji se odnose na siguran rad zrakoplova.
- Polje 18. Izjavu o sukladnosti može potpisati osoba koju je za to ovlastio nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju u skladu s točkom 21.A.145 podtočkom (d). Ne smije se koristiti pečat potpisa.
- Polje 19. Ime potpisnika izjave mora biti čitljivo tiskano ili otipkano.
- Polje 20. Mora se navesti datum potpisivanja izjave o sukladnosti.
- Polje 21. Mora se navesti referentna oznaka odobrenja koje je izdalo nadležno tijelo.”

(61) Dodatak X. zamjenjuje se sljedećim:

„Dodatak X.

Potvrda o odobrenju organizacije za proizvodnju – EASA Obrazac 55

Potvrda o odobrenju organizacije za proizvodnju iz Priloga I. (Part 21.) pododjeljka G

[DRŽAVA ČLANICA] ⁽¹⁾

članica Europske unije ⁽²⁾

POTVRDA O ODOBRENJU ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU

Referentna oznaka [OZNAKA DRŽAVE ČLANICE ⁽¹⁾].21G.XXXX

U skladu s Uredbom (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbom Komisije (EU) br. 748/2012, dok su na snazi, i pod niže navedenim uvjetima, [NADLEŽNO TIJELO DRŽAVE ČLANICE ^(*)] ovim potvrđuje da je:

[IME I ADRESA DRUŠTVA]

kao proizvodna organizacija, u skladu s Prilogom I. (Part 21.) odjeljkom A Uredbe (EU) br. 748/2012, odobrena za proizvodnju dijelova i uređaja navedenih u dodatku ovog certifikata te izdavanje pripadajućih certifikata.

UVJETI:

1. Ovo odobrenje ograničeno je na priložene uvjete odobrenja.
2. Ovo odobrenje podložno je usklađenosti s postupcima navedenima u priručniku odobrene organizacije za proizvodnju.
3. Ovo odobrenje valjano je sve dok je odobrena organizacija za proizvodnju u skladu s Prilogom I. (Part 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012.
4. Podložno ispunjavanju gore navedenih uvjeta, razdoblje valjanosti ovog odobrenja je neograničeno, osim ako se odobrenje prethodno vrati, zamijeni ili privremeno ili trajno oduzme.

Datum prvog izdavanja:

Datum ove revizije:

Broj revizije:

Potpis:

Za nadležno tijelo: [NAZIV NADLEŽNOG TIJELA ⁽¹⁾]

EASA Obrazac 55a – 3. izdanje

⁽¹⁾ Ili „EASA”, ako je nadležno tijelo EASA.

⁽²⁾ Briše se za države koje nisu članice EU-a.

[DRŽAVA ČLANICA] ⁽¹⁾ članica Europske unije ⁽²⁾	Uvjeti odobrenja (TA)	TA: [OZNAKA DRŽAVE ČLANICE ⁽¹⁾].21G.XXXX
--	------------------------------	--

Ovaj dokument je dio Potvrde o odobrenju organizacije za proizvodnju broj [OZNAKA DRŽAVE ČLANICE ⁽¹⁾].21G.XXXX, izdane:

Ime društva:

Odjeljak 1. **PODRUČJE RADA:**

PROIZVODNJA	PROIZVODI/KATEGORIJE

Za pojedinosti i ograničenja vidjeti priručnik proizvodne organizacije odjeljak xxx.

Odjeljak 2. **LOKACIJE:**

Odjeljak 3. **POVLASTICE:**

Proizvodna organizacija u okviru svojih uvjeta odobrenja i u skladu s postupcima navedenima u priručniku proizvodne organizacije ima pravo koristiti povlastice utvrđene u točki 21.A.163, pod sljedećim uvjetima:

[zadržati samo primjenjivi tekst]

Prije izdavanja odobrenja projekta proizvoda može se izdati EASA Obrazac 1, samo za potrebe sukladnosti.

Izjava o sukladnosti ne smije se izdati za neodobreni zrakoplov.

Održavanje se smije provoditi u skladu s odjeljkom xxx priručnika proizvodne organizacije, sve dok se ne zahtijeva usklađenost s propisima o održavanju.

Dozvola za letenje može se izdati u skladu s odjeljkom yyy priručnika proizvodne organizacije.

Datum prvog izdavanja:	Potpis:
Datum ove revizije:	
Broj revizije:	Za [NAZIV NADLEŽNOG TIJELA ⁽¹⁾]

EASA Obrazac 55b – 3. izdanje

⁽¹⁾ Ili „EASA”, ako je nadležno tijelo EASA.

⁽²⁾ Briše se za države koje nisu članice EU-a.”

(62) Dodatak XI. zamjenjuje se sljedećim:

„Dodatak XI.

Pismo o suglasnosti za proizvodnju bez odobrenja organizacije za proizvodnju – EASA Obrazac 65

Pismo o suglasnosti iz Priloga I. (Part 21.) pododjeljka F

[DRŽAVA ČLANICA] ⁽¹⁾

članica Europske unije ⁽²⁾

PISMO O SUGLASNOSTI ZA PROIZVODNJU BEZ ODOBRENJA ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU

[IME PODNOSITELJA ZAHTEJVA]

[TRGOVAČKO IME (ako se razlikuje od imena podnositelja zahtjeva)]

[PUNA ADRESA PODNOSITELJA ZAHTEJVA]

Datum (dan, mjesec, godina)

Referentna oznaka: [OZNAKA DRŽAVE ČLANICE ⁽²⁾].21F.XXXX

Poštovani/poštovana [ime podnositelja zahtjeva]

vaš sustav nadzora proizvodnje je ocijenjen te je utvrđeno da je u skladu s odjeljkom A pododjeljkom F Priloga I. (Part 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012.

Stoga smo, pod dolje navedenim uvjetima, suglasni da se sukladnost dolje navedenih proizvoda, dijelova i uređaja dokazuje u skladu s odjeljkom A pododjeljkom F Priloga I. (Part 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012.

Broj jedinica Broj dijela (P/N) Serijski broj (S/N)

ZRAKOPLOV

DIJELOVI

Na ovo pismo o suglasnosti primjenjuju se sljedeći uvjeti:

1. Pismo o suglasnosti valjano je sve dok je [ime društva] u skladu s odjeljkom A pododjeljkom A i pododjeljkom F Priloga I. (Part 21.) Uredbi(EU) br. 748/2012.
2. Zahtijeva se usklađenost s postupcima navedenima u [ime društva], referentna oznaka priručnika/datum izdavanja
3. Pismo o suglasnosti prestaje vrijediti na dan
4. Izjavu o sukladnosti koju je izdalo [ime društva] na temelju točke 21.A.130 Uredbe (EU) br. 748/2012 ovjerava tijelo koje je izdalo ovo pismo o suglasnosti u skladu s postupkom iz navedenog priručnika.
5. [Ime društva] mora odmah obavijestiti tijelo koje je izdalo ovo pismo o suglasnosti o bilo kakvim izmjenama sustava nadzora proizvodnje koje bi mogle utjecati na inspeksijski nadzor, sukladnost ili plovidbenost proizvoda i dijelova navedenih u ovom pismu.

Za nadležno tijelo: [NAZIV NADLEŽNOG TIJELA ⁽¹⁾/⁽²⁾]

Datum i potpis

EASA Obrazac 65 – 3. izdanje

⁽¹⁾ Ili „EASA”, ako je nadležno tijelo EASA.

⁽²⁾ Briše se za države koje nisu članice EU-a.”.

PRILOG II.

u Prilogu I. (Part 21.) točka 21.A.101 podtočka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) Za velike avione koji podliježu odredbama točke 26.300 Priloga I. Uredbi Komisije (EU) 2015/640 (*) podnositelj zahtjeva mora se pridržavati certifikacijskih specifikacija koje pružaju barem jednaku razinu sigurnosti kao odredbe točaka 26.300 i 26.330 Priloga I. Uredbi (EU) 2015/640, osim podnositelja zahtjeva za dodatni certifikat tipa, koji ne moraju u obzir uzimati točku 26.303.

(*) Uredba Komisije (EU) 2015/640 od 23. travnja 2015. o dodatnim specifikacijama u pogledu plovidbenosti za određenu vrstu operacija i o izmjeni Uredbe (EU) br. 965/2012 (SL L 106, 24.4.2015., str. 18.).”
